

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø

Vår dato:

02.09.2026

Vår ref:

2025/12190

Deres dato:

Deres ref:

202511633

NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT
(NVE)

Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Kontakt saksbehandler

Tilleggsuttalelse - Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø - Aura II kraftverk og Holbu pumpe - 202511633

Villreinnemnda viser til befaringsrapport av Aura II kraftverk og Holbu pumpe den 19. august 2026 og muligheten for å komme med innspill i etterkant av befaringsrapporten med frist 02. september 2026.

Villreinnemnda viser til sin høringsuttalelse fra januar 2026 i samme sak. I tillegg har nemnda noen tilleggskommentarer etter Statkraft sitt svar på innspillene i høringsprosessen, og etter befaringsrapporten i området hhv. 9. juni og 19. august 2026.

Erkjennelse av påvirkning

Statkraft skriver i sine kommentarer at utfordringene for villreinområdet også knytter seg til andre vesentlige påvirkninger. Villreinnemnda bestrider ikke at det finnes flere påvirkningsfaktorer i området, men vil understreke at Aura-reguleringen er den enkeltfaktoren som har hatt størst betydning for den langsiktige forringelsen av villreinens leveområder og trekkmuligheter i Snøhetta villreinområde. Reguleringen med tilhørende magasin, veier, kraftanlegg og annen infrastruktur har beslaglagt viktige beitearealer, fjernet sentrale trekkpassasjer og gjort tidligere lite tilgjengelige områder tilgjengelige for motorisert og menneskelig ferdsel. Store deler av dagens ferdselsutfordringer er en direkte følge av infrastrukturen som ble etablert gjennom Aura-utbyggingen.

Etter nemndas vurdering er det derfor ikke grunnlag for å omtale dagens situasjon som et resultat av flere likestilte påvirkningsfaktorer. Aura-reguleringen er selve premisset for mange av de belastningene villreinen utsettes for i dag. Reguleringen har bidratt vesentlig til at villreinområdet i praksis er delt mellom østlige og vestlige delområder, med svært begrenset utveksling av dyr. Dette

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø villreinområder
c/o Statsforvalteren i Trøndelag
Postboks 2600, 7734 Steinkjer
E-post: sftlpost@statsforvalteren.no

Leder: Olav Söderberg, mobiltlf.: 90 68 68 13, e-post: olav@sunndalen.com
Sekretær: Statsforvalteren i Trøndelag, - Simon Heier, tlf.: 74 16 80 85, e-post: simon.heier@statsforvalteren.no

er også bakgrunnen for at funksjonelle delnorm 3 er vurdert til dårlig kvalitet etter kvalitetsnorm for villrein.

Villreinnemnda mener derfor at vurderingen av nye tiltak må ta utgangspunkt i at Aura-reguleringen allerede har påført området en svært høy belastning. Konsekvensene av ytterligere inngrep kan ikke vurderes uavhengig av denne historiske og pågående påvirkningen.

Avbøtende tiltak

Villreinnemnda registrerer positivt at Statkraft uttrykker støtte til tiltak som kan forbedre forholdene for villrein, og at selskapet er åpen for å følge opp eventuelle endringer i tilgangen til anleggsveiene. Nemnda er også enig i at endringer på dagens tilgang må skje gjennom en god og inkluderende prosess der berørte interesser får anledning til å komme med innspill. Samtidig vil nemnda understreke at en slik prosess må ta utgangspunkt i de nasjonale målsettingene for villreinforvaltningen, kvalitetsnormen for villrein og den vedtatte tiltaksplanen for Snøhetta villreinområde. Hensynet til å forbedre villreinens leveområder og trekkmuligheter må tillegges betydelig vekt i den endelige avveiningen.

Statkraft fremhever forbedrede isforhold på Holbuvatnet som en positiv virkning av damforbedringstiltakene. Dette vurderes som positivt, og kan isolert sett bidra til bedre kryssingsmuligheter for villrein vinterstid. Nemnda mener imidlertid at vurderingen av isforhold i for stor grad er begrenset til Holbuvatnet. Konsekvensutredningen gir etter nemndas syn ikke et tilstrekkelig grunnlag for å vurdere hvordan økt effektkjøring og endrede driftsmønstre kan påvirke isforholdene i Osbuvatnet og Aursjøen. Nemnda er særlig bekymret for om slike endringer kan føre til større eller mer uforutsigbare bruddsoner i isen. Dette kan redusere villreinens muligheter til å krysse magasinene i vinterhalvåret og dermed ytterligere svekke de allerede pressede trekkforbindelsene mellom Snøhetta vest og øst.

Bygninger og installasjoner

Det ble av villreininteressene gitt tydelige innspill til konkrete tiltak nedstrøms Osbudammen under befaringen 9. juni. Villreinnemnda registrerer at Statkraft er villig til å vurdere fjerning av ytterligere bygninger og installasjoner i området nedstrøms Osbudammen. Nemnda mener dette er et av de mest konkrete og målrettede avbøtende tiltakene som kan gjennomføres i tilknytning til prosjektet. Fjerning av bygninger, tekniske installasjoner og annen infrastruktur som ikke er nødvendig for framtidig drift vil kunne redusere den samlede menneskelige påvirkningen i området og bidra til å gjenopprette deler av områdets funksjon som trekk- og leveområde for villrein.

Statkraft beskrev et geografisk behov for en tilgang til de to små buene ved demningen og tilgang over demningen til ny installasjon sør for Osbudammen. Tilgang til de to små buene har de via kjørespor ved Osbudammen og tilgang til ny installasjon har de over damkrona. Statkraft skisserte også behov for lager, oppholdssted og signalmast under befaringen. Dette var enighet om under befaringen at kunne plasseres andre steder. Dvs. at Osbu kraftverk, velferdsbu, lager, interne strømlinjer og veien fra Aursjøvegen til Osbu kraftverk bør fjernes og restaureres. Det hjelper lite å fjerne kraftverket om resten av bygningene og tilgangen til området består. Det ble også diskutert på befaringen 9. juni et behov for å gjøre terrengtilpasninger i området ved steinbruddet sør for Osbudammen slik at villreinen fortsetter nordover. I dag går villreinen ned til steinbruddet ved sørsiden av Osbudammen og snur.

Videre vil Statkraft ha mye tunnelmasse tilgjengelig underveis i arbeidet som bør benyttes til å lage terskel/terskler i Holbuvatnet.

Et annet alternativ som ble diskutert på befaringen som bør vurderes i prosjektet er en tunnel på Aursjøvegen i området mellom Holbuvatnet og Osbudammen. Aursjøvegen A/S oppgir selv i høringsinnspillet at det er over 15 000 som ferdes langs det som egentlig var en anleggsvei. Tunnelalternativet kan føre til et mindre behov for å regulere trafikken langs Aursjøvegen i dette området.

Samlet belastning

Nemnda registrerer at flere tiltak og prosesser pågår eller er under planlegging i det samme området. Dette gjelder både tiltak knyttet til Aura II og Statnetts pågående arbeid med oppgradering og utvikling av transmisjonsnett. Prosjektene behandles i separate prosesser og høringer, men vil kunne påvirke de samme villreinområdene innenfor samme tidsperiode. Den reelle belastningen på villreinen er summen av aktivitetene, ikke effekten av hvert enkelt tiltak vurdert isolert. Nemnda mener derfor at NVE må vurdere om dagens kunnskapsgrunnlag oppfyller kravene etter naturmangfoldloven § 10. Dersom samlet belastning ikke kan dokumenteres og vurderes på en tilfredsstillende måte, bør NVE vurdere behovet for tilleggsutredninger før det tas stilling til konsesjonssøknaden.

Statkraft viser til at samordning av Aura II og rehabiliteringen av dam Reinsvatn vil redusere den samlede anleggsperioden. Nemnda ser positivt på dette. Samtidig endrer ikke dette behovet for å vurdere samlet belastning. Dersom Statnetts planlagte oppgradert av nettet og andre tiltak kommer i tillegg, vil villreinen kunne bli eksponert for anleggsaktivitet, ferdsel og tekniske inngrep over en betydelig lengre tidsperiode enn det som fremkommer av vurderingen av Aura II alene. Nemnda er bekymret for at den samlede aktivitetsperioden i realiteten kan strekke seg over mange år, uten at konsekvensene av dette er vurdert samlet.

Naturmangfoldlovens §§ 8-12

Avslutningsvis ønsker nemnda å gjenta sitt tidligere innspill om at vurderinger etter naturmangfoldloven §§ 8-12 er et ansvar som ligger til NVE i denne saken. Statkraft sine §§ 8-12-vurderinger er gjennomført av tiltakshaver med en egeninteresse. Tiltakshavers redegjørelse kan inngå som en del av kunnskapsgrunnlaget, men kan ikke erstatte NVE sin selvstendige vurdering av prinsippene. Dette gjelder særlig i et villreinområde med dokumentert dårlig tilstand, hvor føre-var-prinsippet og vurdering av samlet belastning må tillegges stor vekt. I et rødt villreinområde er ikke tilstrekkelig å vise til at kunnskapen er «god nok». Det skal under § 8 gjøres en vurdering av hvilken betydning kunnskapshullene har/kan få. Det skal gjøres en reell vurdering av kunnskapsgrunnlaget.

Med hilsen

Olav Söderberg
leder

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø villreinområder
c/o Statsforvalteren i Trøndelag

Dokumentet er elektronisk godkjent